

FORMULARZ KWERENDY INSTYTUCJI MUZEALNYCH

Projekt „Muzea w polskiej kulturze pamięci (do 1918 r.): wczesne instytucje muzealne wobec muzeologii cyfrowej”

finansowany ze środków Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego
w Ramach Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki 2015.

INFORMACJE OGÓLNE:

Lokalizacja: Miejscowość/ Region / Kraj

Krościenko / Galicja/ Austro-Węgry

Tytuł/pełna nazwa instytucji:

Muzeum Pienińskie [ob. Muzeum Pienińskie im. Józefa Szalaya w Szlachtowej].

Typ instytucji: muzeum publiczne, zbiory muzealne instytucji lub organizacji (biblioteka, towarzystwo naukowe), kolekcja prywatna

Muzeum publiczne

Opis instytucji/skrócony (wg wzoru: typ instytucji, charakter zbiorów):

Daty działalności / zakres czasowy:

1914

Dostępność

pełna

Typ relacji instytucji wobec pamięci

Mnemoniczny, patrymonialny

Rodzaj pamięci

Indywidualna, rodowa.

Spółeczna: ludowa.

Lokalna: aspekty społeczne i przyrodnicze

Obszar pamięci/ nośnik pamięci/ rodzaj zbiorów

Obszar historyczny: historia i archeologia, pamiątki/ relikwie indywidualne, wizerunki w postaci portretów, sprzęty domowe, historię uzdrowiska.

Obszar kultury: pamiątki/relikwie indywidualne i wybitnych postaci odwiedzających Uzdrowiska w Szczawnicy, rękopisy, instrumenty muzyczne w postaci dzwonków.

Obszar etnografii: sztuka ludowa, historyczne ubiory, sprzęty użytku codziennego.

Obszar artystyczny: sztuka polska: malarstwo, rysunek, rzemiosło artystyczne.

Obszar cywilizacji technicznej: dokumentacja projektowa, opisy.

Obszar naturalny: obiekty geologiczne w postaci minerałów, okazy florystyczne, okazy paleontologiczne.

DANE INSTYTUCJI :

	OBECNIE	DAWNIEJ
ADRES / SIEDZIBA DANE ADMINISTRACYJNE – województwo/powiat/gmina/ulica/ nr działki, zmiany siedzib (daty); REGION HISTORYCZNY	Małopolska, powiat nowotarski, gmina miejsko-wiejska Szczawnica, Szlachtowa, Szczawnica 34-460, Ul. Łemkowska 37 (od 23 sierpnia 2014 roku).	Dworzec Gościnny: Małopolska, powiat nowotarski, gmina miejsko-wiejska Szczawnica, Szczawnica 34-460, Ul. Park Górny (od 1959 do 1962 roku – dzisiaj kopia budynku). Willi Pałac: Małopolska, powiat nowotarski, gmina miejsko-wiejska Szczawnica, Szczawnica 34-460, Plac Dietla 7 (od 1972 do połowy 2014 roku).
DANE KONTAKTOWE TELEFON / EMAIL/ WWW	+48 18 262 22 58 @szczawnica_kasa@muz eum.sacz.pl http://muzeum.sacz.pl/strony _filie/muzeum-pieninskie/	

GODZINY OTWARCIA	<p>Wtorek-czwartek 10:00-17:30</p> <p>Piątek 10:00-16:00</p> <p>Sobota-niedziela 10:00-17:30</p> <p>(Muzeum Pienińskie jest nieczynne w poniedziałki, dni poświęczone, pierwszy i drugi dzień Świąt Wielkanocnych, Boże Ciało oraz 1.01., 6.01., 1.11., 25 i 26.12)</p>	
DYREKTORZY	<p>Dyrektor Muzeum Okręgowego w Nowym Sączu – Robert Ślusarek.</p> <p>Zastępca Dyrektora Muzeum Okręgowego w Nowym Sączu – Sławomir Czop.</p> <p>Zastępca Dyrektora ds. finansów i rozwoju, główny księgowy – Zofia Pulit</p>	
ZARZĄDCA		<p>Dyrektor Uzdrowiska – Paweł Kukliński.</p> <p>Górale: Michał Słowik, Stanisław Dominik, Wojciech Majerczak, Władysław Malinowski</p>
Budynek muzealny (przekształcenia/nowo wybudowany/zaadoptowany)	<p>Adaptacja budynku dawnej straży granicznej w Szlachtowej.</p>	<p>Dworzec Gościnny: adaptacja rezydencji na potrzeby muzeum.</p> <p>Willa Pałac: adaptacja willi prywatnej na rzecz muzeum.</p>

INFORMACJE HISTORYCZNE:

Zmiany w nazwach:

Muzeum Pienińskie; od 2014 Muzeum Pienińskie im. Józefa Szalaya w Szlachtowej

Misja muzeum/ założenia kolekcjonerskie/ cele działalności

Gromadzenia i naukowe opracowywanie zbiorów, zachowanie, zabezpieczenie, konserwacja i przechowywanie obiektów, udostępnianie publiczności i prowadzenie działalności popularyzatorskiej i edukacyjnej.

Zakres terytorialny (zawarty w misji muzeum)

Obszar Pienin

Założyciele/ właściciele: osoby lub instytucje (podstawowe dane biograficzne lub krótka charakterystyka)

Oddział Pienińskiego Towarzystwa Tatrzańskiego – idea powstania muzeum.

Konstantyn Kietlicz Rayski – malarz, pisarz, etnograf, idea i kolekcjonowanie.

Jan Wiktor – literat, kolekcjonowanie.

Paweł Kukliński, Michał Słowik, Stanisław Dominik, Wojciech Majerczak, Władysław Malinowski – zarządcy.

Muzeum Okręgowe w Nowym Sączu – patronat

Pracownicy: opiekunowie, dyrektorzy, kustosze, muzeolodzy (podstawowe dane biograficzne, ważniejsze osiągnięcia)

Jan Żochowski – konserwator zbiorów.

Józef Zachwieja „Madziar” – gawędziarz szczawnicki, znawca historii i zabytków Szczawnicy.

Paweł Kukliński, Michał Słowik, Stanisław Dominik, Wojciech Majerczak, Władysław Malinowski – zarządcy.

Muzeum Okręgowe w Nowym Sączu – patronat

Organizacje związane z muzeum oraz działające przy muzeum (krótka charakterystyka, najważniejsze postaci, historia, datowanie)

Kalendarium (historia instytucji)

W roku 1893 Oddział Pienińskiego Towarzystwa Tatrzańskiego wpadł na ideę założenia Muzeum Pienińskiego. W celu rozwinięcia instytucji zaczęto kolekcjonować eksponaty, powiększać zbiory oraz wybrano konserwatora dzieł – Jana Żochowskiego. Muzeum Pienińskie w Krościenku oficjalnie powstało w 1914 roku, jednak oprócz przywoływania go w literaturze, nie zachowało się zbyt dużo informacji. Od początku celem tej instytucji było szerzenie wiedzy historycznej, geograficznej oraz kulturowo-społecznej na temat regionu pienińskiego. Niewiele wiadomo na temat ilości, jakości oraz zasobów kolekcji. W 1919 roku ponowna myśl odnośnie kontynuowania kolekcji Muzeum Pienińskiego została rozwinięta przez artystę Konstantego Kietlicza Rayskiego, malarza i pisarza. Jego inicjatywa została poparta przez młodego literata osiadłego w tamtym czasie na terenie Szczawnicy – Jana Wiktora. O większych krokach w strefie działalności muzealnej od XX-lecia Międzywojennego, aż do lat 50 XX wieku wiadomo niewiele, najprawdopodobniej

przerwano tą działalność przez działania wojenne związane z II Wojną Światową i okresem „rekonwalescencji powojennej”. W roku 1959 zostały podjęte konkretne działania w celu utworzenia Muzeum Pienińskiego przez 4 górali: Michała Słowika, Stanisława Dominika, Wojciecha Majerczaka, Władysława Malinowskiego oraz dzięki pomocy i wsparciu wielu rodów szczawnickich, które w ramach wkładu własnego w instytucję, oddały jej w posiadanie zabytki i cenne dzieła/dobra. Muzeum mieściło się w salach Dworca Gościnnego w Szczawnicy do momentu pożaru w roku 1962, kiedy ocalone zbiory przeniesiono do piwnicy spalonego budynku. Przez prawie 10 lat obiektu muzealne były przechowywane w różnych miejscach takich jak: remiza Ochotniczej Straży Pożarnej czy w Spółdzielni Gminnej. W roku 1972 siedzibą muzeum stała się zabytkowa willa Pałac przy Placu Dietla i tam kolekcja powiększała się i była udostępniana aż do połowy 2014 roku. Do 31 grudnia 1981 roku patronat nad muzeum stanowiło Państwowe Przedsiębiorstwo „Uzdrowisko Szczawnica”. W styczniu 1982 roku aż po dzień dzisiejszy placówka stała się oddziałem Muzeum Okręgowego w Nowym Sączu na mocy decyzji Ministerstwa Kultury i Sztuki. Od dnia 23 sierpnia 2014 roku ekspozycję Muzeum Pienińskiego oglądać można w budynku dawnej straży granicznej w Szlachtowej.

ZBIORY

Charakterystyka zbiorów (wraz z danymi ilościowymi)

Podział na dwie części: ekspozycja etnograficzna: Galeria Dunajca i Pienin, Zamki i warownie, Kościół w Szczawnicy i cerkiew na Rusi Szlacheckiej, Bóznica, Strój górali i Rusinów, Izba górska, Zajęcia górali: druciarstwo, pasterstwo, flisactwo, Godła szalayowskie.

Ekspozycja historyczna: Uzdrowisko, Dworzec Gościnny z atelier Awita Szuberta, Naukowcy, artyści, pisarze w Pieninach, Czas II Wojny Światowej w Pieninach, Granica.

Obiekty szczególne (o szczególnym znaczeniu symbolicznym, ważne dla nauki lub sztuki, komentowane, słynne)

Stroje górskie i Rusinów, rękopisy, portrety – tożsamość ludów górali pienińskich.

Strategia pozyskiwania zbiorów

Pamiętki, relikwie, stroje górskie, wyposażenie domów – darowizny osób prywatnych.

Darczyńcy/Fundatorzy/Sprzedawcy (imiona i nazwiska, charakterystyka przekazanych darów/sprzedanych eksponatów; data)

Ekspedycje naukowe organizowane przez muzeum

Transfery zbiorów: data, okoliczności, zakres, ostateczna lokalizacja

WYSTAWY I DZIAŁALNOŚĆ POPULARYZATORSKA:

Wystawy stałe

Obecna: ekspozycja etnograficzna: Galeria Dunajca i Pienin, Zamki i warownie, Kościół w Szczawnicy i cerkiew na Rusi Szlacheckiej, Bóżnica, Strój górali i Rusinów, Izba góralska, Zajęcia górali: druciarstwo, pasterstwo, flisactwo, Godła szalayowskie.

Ekspozycja historyczna: Uzdrowisko, Dworzec Gościnny z atelier Awita Szuberta, Naukowcy, artyści, pisarze w Pieninach, Czas II Wojny Światowej w Pieninach, Granica.

Wystawy czasowe

Katalogi zbiorów i wystaw oraz przewodniki

Barbara A. Węglarz, *Muzeum Pienińskie im. J. Szalaya w Szlachtowej – przewodnik*, Muzeum Okręgowe w Nowym Sączu 2015, s. 3–63.

Inne publikacje (wydawane przez instytucję)

Współpraca instytucjonalna (muzea, uczelnie, towarzystwa, administracja itd.)

Zasięg działalności (informacje o miejscu pochodzenia zwiedzających, komentatorów, autorów relacji itd.)

Zwiedzający (charakterystyka statystyczna, ważniejsze osobistości)

ŹRÓDŁA:

Bibliografia

Ks. Bronisław Krzan, *Klejnot zagubiony w górach – 700-lecie Krościenka nad Dunajcem*, Krościenko nad Dunajcem 1988, s. 7–301.

Dorota Sochacka, *Proces przemian przestrzennych miasteczka rolniczego na przykładzie Krościenka nad Dunajcem* [w:] *Zeszyty Naukowe Akademii Rolniczej im. Hugona Kołłątaja w Krakowie*, Rozprawy nr 212, Kraków 1996, s. 11–101.

Krzysztof Koper, *Z dziejów Krościenka nad Dunajcem*, Nowy Targ 2005, s. 9–400.

Barbara A. Węglarz, *Muzeum Pienińskie im. J. Szalaya w Szlachtowej – przewodnik*, Muzeum Okręgowe w Nowym Sączu 2015, s. 3–63.

<http://www.szczawnica.nrs.pl/atrakcje/muzeum-pieninskie/> dostęp z dnia 3.IX.2020r.

<http://szczawnica.pl/pl/1859/0/muzeum-pieninskie.html>

http://muzeum.sacz.pl/strony_filie/muzeum-pieninskie/

https://pl.wikipedia.org/wiki/Muzeum_Pieni%C5%84skie_im._J%C3%B3zefa_Szalaya_w_Szlachtowej

https://pl.wikipedia.org/wiki/Willa_Pa%C5%82ac_w_Szczawnicy

Archiwa / zespoły archiwalne / źródła / inwentarze / księgi gości

Zasoby ikonograficzne (opis, lokalizacja)

Ciekawe cytaty

UWAGI:

OPRACOWANIE:

Autor opracowania:

Daria Fosińska

Data sporządzenia karty:

Wyjazdy studyjne w celu wykonania karty, daty:

METADANE* (wypełnia redaktor/moderator portalu)

TYTUŁ (Miejscowość-nazwa instytucji)	
LOKALIZACJA GPS	
KLASYFIKACJE	
DATA UTWORZENIA	
AUTOR WPISU/REDAKTOR/KOREKTOR	
RELACJE	
TAGI	

SYGNATURA	
PRAWA / LICENCJE	